

BLOG - een verfrissende kijk op de organisatie van de 24-uurs huisartsenzorg

Eén van de meest besproken onderwerpen in onze beroepsgroep dit jaar is de toenemende druk op de huisartsenpost en hoe daarmee om te gaan. De consulten tijdens de diensten nemen toe in aantal en in complexiteit van de problematiek. De kwaliteit van zorg komt hiermee onder druk te staan. Het is een actueel probleem waar ook de LHV (Landelijke Huisartsen Vereniging) zich over buigt. De ideeën lopen uiteen, maar een belangrijk deel van de huisartsen vindt dat de Huisartsenpost bedoeld is voor urgente problemen die niet kunnen wachten tot de volgende dag. Als beroepsgroep vinden we 24-uurszorg een essentieel onderdeel van het huisartsenvak. De vraag is alleen of dit idee de komende jaren nog houdbaar blijft. Het zal op termijn, denk ik, niet meer haalbaar zijn om Avond-, Nacht en Weekenddiensten, oftewel ANW-diensten, te doen naast je werk overdag. De kwaliteit zal dan steeds meer onder druk komen te staan en er zelfs onder gaan bezwijken. Nu al zie ik afnemend werkplezier tijdens de drukke diensten, ik heb er zelf ook last van. Mijn persoonlijke mening is dat we er niet onderuit komen mee te gaan met de maatschappelijke ontwikkelingen, waarbij steeds meer mensen verwachten dat ook niet-urgente medische zorg 7 x 24 uur beschikbaar is. Zodra we dit als Nederlandse huisartsen niet meer kunnen bieden op het huidige niveau zullen we toch moeten denken aan een andere methode dan het huidige. Van de 10.678 werkzame huisartsen zijn op dit moment de praktijkhouders (7906) verantwoordelijk voor de diensten. Er gaan op dit moment stemmen op om ook huisartsen in loondienst (898) en waarnemend huisartsen (1874) mee te laten draaien in de dienstenstructuur. Op zich een goed idee, maar het brengt ook enige knelpunten met zich mee.

Persoonlijk zou ik pleiten voor een andere structuur. De diensten zullen verzorgd worden door huisartsen met een ANW-certificaat. Elke huisarts is goed opgeleid om spoedeisende zorg te leveren. Het ANW-certificaat is een keuze die je maakt na het afronden van je opleiding. Wil ik wel of geen diensten doen? Als je kiest voor het ANW-certificaat doe je dus diensten volgens de structuur van de Huisartsenpost waar je aan verbonden bent. Om het certificaat te behouden volg je nascholingen toegespitst op spoedeisende zorg. Dit doen we nu ook jaarlijks, dus dit is geen probleem. De huisartsen zonder ANW-certificaat doen dus geen diensten.

Is dit wel eerlijk? Als we het hierbij zouden laten niet, maar ik heb onderstaand beschreven hoe dit op te lossen.

Ik zou namelijk een koppeling willen maken met een ander hot item in de huisartsenwereld, namelijk het verkleinen van de normpraktijk. De vroegere normpraktijk telde 2350 patiënten per 1.0 FTE huisarts. Momenteel is dat 2168 patiënten per 1.0 FTE-huisartsen. We kunnen de werkdruk eerlijk verdelen als de huisartsen met ANW-certificaat een normpraktijk hebben van 1750 patiënten en de huisartsen zonder ANW-certificaat 2000. Daarnaast kunnen huisartsen die geen dienst doen toch hun bijdrage leveren in het verlagen van de werkdruk op de post. Ik denk dat als deze praktijken 3 x per week een avondspreekuur houden van 18:00u-20:00u, dit een positief effect zal hebben op de druk op de Huisartsenpost. De huisartsen in loondienst werken mee in deze structuur, hun uurtarief (vastgelegd in de CAO Huisartsenzorg) wordt dan bepaald door het wel of niet verrichten van ANW-diensten en wel of geen deelname aan het avondspreekuur. Waarnemend huisartsen moeten ook jaarlijks kiezen of ze wel of geen ANW-certificaat willen. Hun jaaromzet zal hoger zijn als ze ANW-diensten doen (het uurtarief tijdens ANW-uren is hoger dan in de dagzorg). Als je als waarnemend huisarts deelneemt aan de dienstenstructuur, werk je mee in het rooster van de

betreffende Huisartsenpost voor het voor elke ANW-huisarts geldende uurtarief. Daarnaast bestaat nog steeds de mogelijkheid diensten te verkopen, danwel waar te nemen, de tarieven hiervoor worden bepaald door de markt.

Om dit plan te laten slagen zijn er 7500 ANW-gecertificeerde huisartsen nodig. Volgens LHV staat als een paal boven water dat de 24-uurszorg een essentieel onderdeel van het huisartsenvak. Ik zou benieuwd zijn of we de 7500 halen als Nederlandse huisartsen wordt gevraagd of ze kiezen voor het ANW-certificaat. Zo nee, dan vervalt mijn plan, maar dan moeten we ook kritisch kijken naar de stelling dat 24-uurszorg geleverd moet worden door huisartsen. Zo ja, dan zou het plan met ingang van 1 januari 2019 een feit kunnen zijn.

Ik zie reacties op mijn blog met interesse tegemoet en zal er ook op reageren. Bijval lees ik graag, kritiek is ook welkom. Waar we het over eens zijn is dat de werkdruk tijdens diensten te hoog is en de kwaliteit daaronder te lijden heeft. Klagen langs de zijlijn levert niet veel op, meedenken wel.